ANFÖRANDE

DATUM: 2011-03-01
TALARE: Riksbankschef Stefan Ingves
PLATS: Riksdagens finansutskott

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Om bostadsmarknaden, bankerna och hushållens skulder

Den finansiella krisens bakgrund och förlopp kan beskrivas på lite olika sätt och mer eller mindre detaljerat. Jag ska inte gå in på någon utförlig redogörelse här – det har jag gjort vid ett flertal tillfällen, inte minst här i finansutskottet. En viktig beståndsdel i krisen var att man i en rad länder under ett antal år hade byggt upp vad som i efterskott skulle kunna betecknas som kredit- och husprisbubblor. I samband med att dessa sedan brast sattes det finansiella systemet i gungning och regeringar och centralbanker runt om i världen tvingades till exceptionella åtgärder för att stabilisera läget.

Decennierna före krisen hade präglats av långtgående avregleringar av de finansiella marknaderna. Det fanns en stark tro på att den finansiella sektorn i stor utsträckning var självreglerande och via marknadsincitament på egen hand kunde lösa de flesta problem. Den uppfattningen fick sig en rejäl törn i samband med krisen. Det finns idag en stor internationell enighet om att marknadens förmåga att kunna "sköta sig själv" överskattades och att regelverken behöver bli striktare och tillsynen skärpas. Det man vill åstadkomma är givetvis att minska risken för finansiella kriser i framtiden. Även om fler och striktare regleringar kan vara förknippade med en viss kostnad, exempelvis i form av högre räntemarginaler, pekar studier på att detta mer än väl uppvägs av en i längden mer gynnsam ekonomisk utveckling.[1]

Det är värt att poängtera att det inte handlar om en tillbakagång till de hårt reglerade kredit- och finansmarknader som vi hade tidigare – avregleringarna har givetvis också haft positiva effekter och gjort att ekonomin på många sätt fungerar bättre. Men att den finansiella sektorn behöver stramare tyglar än den haft de senaste femton, tjugo åren är de flesta idag överens om.

[1] Se till exempel rapporten "An assessment of the long-term economic impact of stronger capital and liquidity requirements" skriven av Baselkommittén och Financial Stability Board (http://www.bis.org/publ/bcbs173.htm).

Skärpning av regelverk och tillsyn på gång

Ett reformarbete är också på gång på det internationella planet. De så kallade Basel III-reglerna, som i korthet innebär att bankerna måste ha mer och bättre kapital och större likviditetsbuffertar, är ett tydligt exempel. På tillsynsområdet har man inom EU inrättat en speciell instans, European Systemic Risk Board, som ska identifiera risker i det finansiella systemet i stort och ge varningar och rekommendationer till berörda länder och myndigheter. Det här internationella reformarbetet är självfallet något som Sverige stöder och aktivt deltar i.

Men något som vi också har anledning att fråga oss är om man i det här arbetet tar tillräcklig hänsyn till de specifika omständigheter som råder i varje enskilt land. Är det verkligen så att "one size fits all"? Eller kan det finnas skäl för Sverige och andra länder att specialdesigna egna lösningar, utöver dem som ges av de internationella regelverken?

Utlåning och bostadspriser i Sverige relativt opåverkade av krisen

Ett område där Sverige "sticker ut" i jämförelse med många andra länder är utvecklingen av bostadspriserna och hushållens skuldsättning. Som jag konstaterade har bostadspriserna i många länder fallit kraftigt efter att ha pressats upp i en lånedriven boom under ett antal år. Också i Sverige har bostadspriserna och utlåningen till hushållen stigit kraftigt. Men här har vi som bekant inte haft något motsvarande fall i bostadspriserna i samband med krisen; man kan bara skönja ett mindre hack i kurvan (diagram 1). Utlåningen till hushållen har också fortsatt att öka i snabb takt.

Diagram 1. Reala bostadspriser i olika länder

Index 1980 = 100

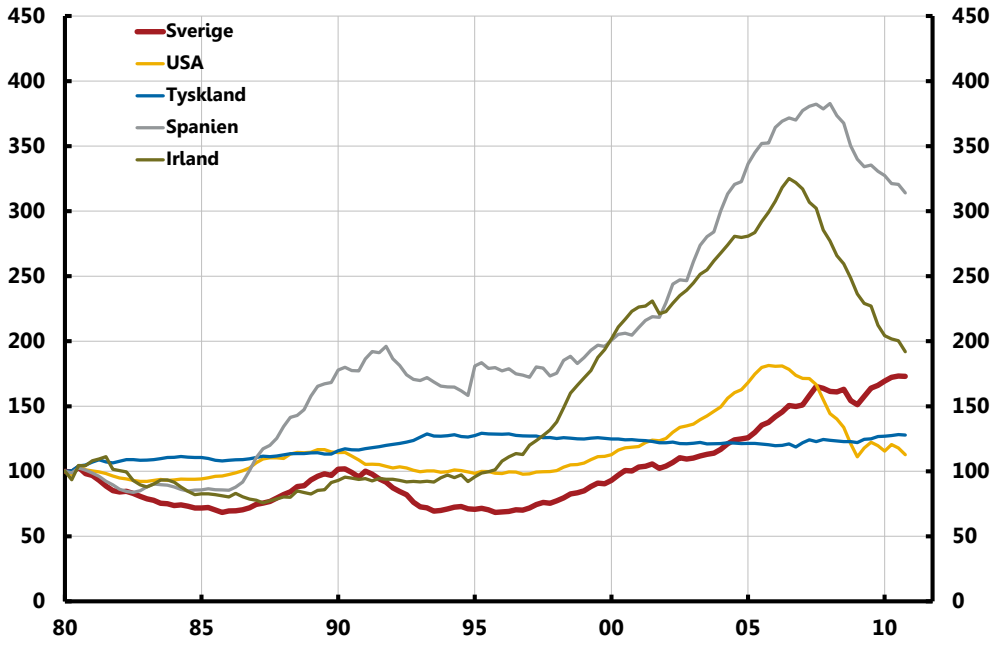

Källor: BIS, Reuters EcoWin och Riksbanken.

Det har varit förmånligt för bankerna att finansiera den ökande svenska bostadsupplåningen på de internationella kapitalmarknaderna. Finansieringen i utländsk valuta har ökat trendmässigt (diagram 2). Detta har gjort att svenska hushåll har kunnat ta bostadslån till en lägre kostnad och antagligen i större omfattning än vad som annars hade varit fallet

Diagram 2. De svenska storbankernas marknadsfinansiering via svenska moder- och dotterbolag, svenska kronor och utländsk valuta

Miljarder kronor

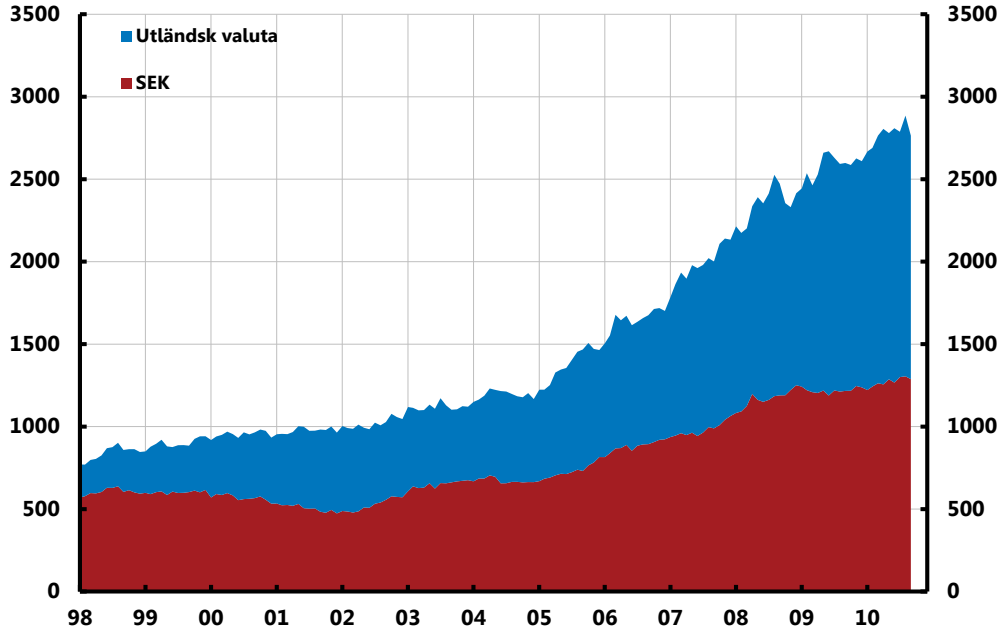

Källa: SCB och Riksbanken

Men detta sätt att finansiera sig är inte helt riskfritt. Det förutsätter att omvärlden har förtroende för den svenska bostadsmarknaden och det svenska finansiella systemet. Historiskt sett har utländska investerare ofta varit de mest "lättflyktiga" i tider av finansiell oro. Om förtroendet rubbas, till exempel genom ett kraftigt fall i bostadspriserna, kommer investerarna att antingen vilja dra ner på sin utlåning eller kräva betydligt mer betalt. Detta skulle kunna ske så snabbt och med så stora belopp att bankerna kan få problem.

Att vi inte haft något fall i bostadspriserna är visserligen ett av skälen till att effekterna av krisen varit mildare hos oss eftersom det bidragit till att hålla uppe efterfrågan i ekonomin. Men det är samtidigt en utveckling som oroar, i synnerhet som hushållens skulder under ganska lång tid ökat mer än deras inkomster. I längden är detta förstås inte hållbart. Faran är att den här trenden fortsätter så länge att när den väl bryts så sker det med liknande dramatik och svårigheter som vi sett på andra håll. En sådan utveckling vill vi alla undvika.

Problemen har varierat en del från land till land. I många länder har bankerna fått så stora problem att staten tvingats gripa in. Samtidigt som finanspolitiken använts för att stötta banksektorn har den behövt bidra till att hålla uppe efterfrågan i ekonomin. Eftersom skatteinkomsterna samtidigt fallit när efterfrågan

försvagats så kraftigt har detta lett till stora budgetunderskott och snabbt växande statsskulder.

Vad många länder också verkar ha gemensamt är att återhämtningen går trögt, även efter det att den finansiella sektorn åter börjat fungera hyggligt. En möjlig bidragande förklaring till detta är att hushållen inte längre vill hålla så stora skulder och hellre sänker dessa än konsumerar.

Nu är det förstås inte säkert att vi kommer att få samma problem som i andra länder. Exempelvis har vi inte alls haft den byggboom som man haft i flera av de länder som drabbats hårdast. Men de svårigheter man haft på andra håll gör det ändå angeläget att försöka få till stånd en mjuk inbromsning av kredittillväxt och fastighetspriser här hemma.

Vad har gjorts?

Vad har vi då hittills gjort för att göra utvecklingen av hushållens skulder och bostadspriserna mindre oroande? Här har olika aktörer bidragit på olika sätt. Riksbanken har *höjt reporäntan* ett antal gånger och fler höjningar är prognostiserade. Dessa höjningar är en del av penningpolitiken, men påverkar naturligtvis också bostadsmarknaden. Finansinspektionen har gett en rekommendation om en maximalt tillåten belåningsgrad, ett *lånetak*. Bankföreningen har gett *rekommendationer om krav på amortering* på nya bolån. Angående den senare åtgärden vill jag poängtera att sådana initiativ från bankerna själva givetvis är välkomna och lovvärda. Men det är också angeläget att bankerna följer upp vad som sker och att myndigheterna kontrollerar i vilken utsträckning rekommendationerna faktiskt följs.

Dessutom verkar medvetenheten om att stigande skuldsättning och bostadspriser kan innebära problem gradvis ha ökat bland både långivare och låntagare. Situationen på bostadsmarknaden diskuteras idag flitigt i medierna. Jag vill gärna tro att det åtminstone till en del beror på att Riksbanken sedan ganska lång tid tillbaka påtalat de risker som är förknippade med den här utvecklingen.

Det återstår dock att se om dessa åtgärder och den ökade allmänna medvetenheten kommer att räcka till för att dämpa utvecklingen och få den att växla in på ett mindre riskfyllt spår. Den allra senaste tiden tycks man kunna skönja tecken på att utvecklingen av både utlåningen till hushåll och bostadspriserna har gått in i en lugnare fas. Det här är naturligtvis något som vi följer mycket noga.

Fortsatt vaksamhet krävs

Det finns trots en något lugnare utveckling starka skäl att vara på sin vakt även fortsättningsvis. Skulle det visa sig att det inte rörde sig om ett trendbrott utan bara om en tillfällig avmattning, och att bostadspriserna och skulduppbyggnaden hos hushållen återigen tar fart, så måste vi och andra vara beredda att agera. Vi kan därför inte rulla tummarna, utan det Riksbanken och andra måste göra är att se till att vi har en effektiv verktygslåda av åtgärder som snabbt, och på ett samordnat sätt, kan sjösättas. Jag återkommer till detta strax.

Jag vill understryka att om och när man bör agera i slutänden handlar om vilken riskaversion man har och vilka subjektiva bedömningar man gör. Man kan aldrig veta *ex ante* när det är rätt tid att vidta åtgärder. Det går till exempel inte

att "räkna" fram att just vid den eller den skuldnivån hos hushållen, eller den eller den nivån på bostadspriserna, måste man gå in och göra något.[2] Olika länder har fått problem vid ganska olika skuldnivåer, både högre och lägre än den vi för närvarande har i Sverige. Den här osäkerheten är något vi har att leva med; vi måste ändå göra så goda bedömningar vi kan och fatta beslut utifrån dem.

Givet den osäkerhet som råder kring om den senaste tidens avmattning är ett trendbrott eller inte, vilka åtgärder anser jag behövs? Jag vill här för tydlighetens skull skilja på tre typer åtgärder. Den första typen handlar om att rätta till välkända problem och brister. Den andra omfattar lite mer omvälvande förändringar på lite längre sikt – åtgärder som skulle göra oss bättre på att hantera den typen av problem som bolånemarknaden åsamkar oss idag. Den tredje kategorin åtgärder handlar om att stärka banksektorn generellt, oavsett om framtida problem orsakas av utvecklingen på bolånemarknaden eller någon annan marknad eller fenomen. Låt mig nu i tur och ordning redogöra för vad jag ser som viktiga prioriteringar inom dessa tre områden.

Välkända problem och brister

Vad gäller åtgärder som handlar om att rätta till välkända problem och brister ser jag tre prioriteringar.

En prioritering är att få en bättre överblick över situationen på bolånemarknaden. Vi har visserligen information om snittförändringar och medelvärden på hushållens skuldsättning, hur mycket av deras inkomster som går till räntebetalningar med mera. Men sådana data kan maskera en betydande underliggande variation. Är man okritisk riskerar man att vaggas in i falsk trygghet. Det kan ju räcka med att en del hushåll är så hårt skuldsatta att en ganska blygsam höjning av bolåneräntan kan tvinga dem att sälja. Befinner sig tillräcklig många i den situationen så kan karusellen vara igång med sjunkande priser som tvingar fram fler försäljningar och i slutänden leder till ytterligare prisfall. Men hur många hushåll det handlar om vet vi som sagt inte.

Vi behöver också få en bättre bild av i vilken mån hushållen amorterar eller ej. Det håller vi dock på att åtgärda. Tillsammans med Finansinspektionen arbetar vi just nu med att ta fram bättre och mer detaljerad statistik på bolånemarknaden. Just för att få en bättre insikt om vad som eventuellt kan orsaka problem. För även om vi – som jag tidigare nämnt – aldrig kommer att få en tydlig objektiv indikator som talar om för oss när det är dags att agera, finns det all anledning att minska osäkerheten i våra bedömningar av läget.

Den andra prioriteringen handlar om att på allvar diskutera nivån på riskvikter för bostadskrediter i Sverige.[3] Vi har faktiskt bland de lägsta riskvikterna i Europa (diagram 3). Riskvikten på ett lån bestämmer hur mycket kapital en bank måste hålla per utlånad krona. Lägre riskvikter innebär alltså att bankerna kan hålla mindre kapital. Men ju mindre kapital en bank håller, desto sämre blir

[2] För en genomgång av hur olika studier värderade bostadsmarknaden i USA före kraschen, se Gerardi, K.S., C. L. Foote och P.S. Willen, (2010), "Reasonable People Did Disagree: Optimism and Pessimism About the U.S. Housing Market Before the Crash", Public Policy Discussion Papers No 10-5, Federal Reserve Bank of Boston.

[3] Riskvikten för et lån är knutet till risken att låntagaren inte kan fullgöra sina låneåtaganden. Kapitalkravet för ett lån beräknas som lånebeloppet multiplicerat med riskvikten.

dess motståndskraft mot kreditförluster. De låga riskvikterna bidrar också i viss mån till kreditexpansionen i bolånesektorn eftersom utlåning till bostäder på så vis blir billigare för banken i förhållande till annan utlåning. Hur kommer det sig då att vi har så låga riskvikter? Skälet är att dagens riskvikter bygger på faktiska data om historiska förluster på bolån. Och inte ens under nittiotalskrisen var de särskilt höga.

Diagram 3. Riskvikter för bostadslån

Procent

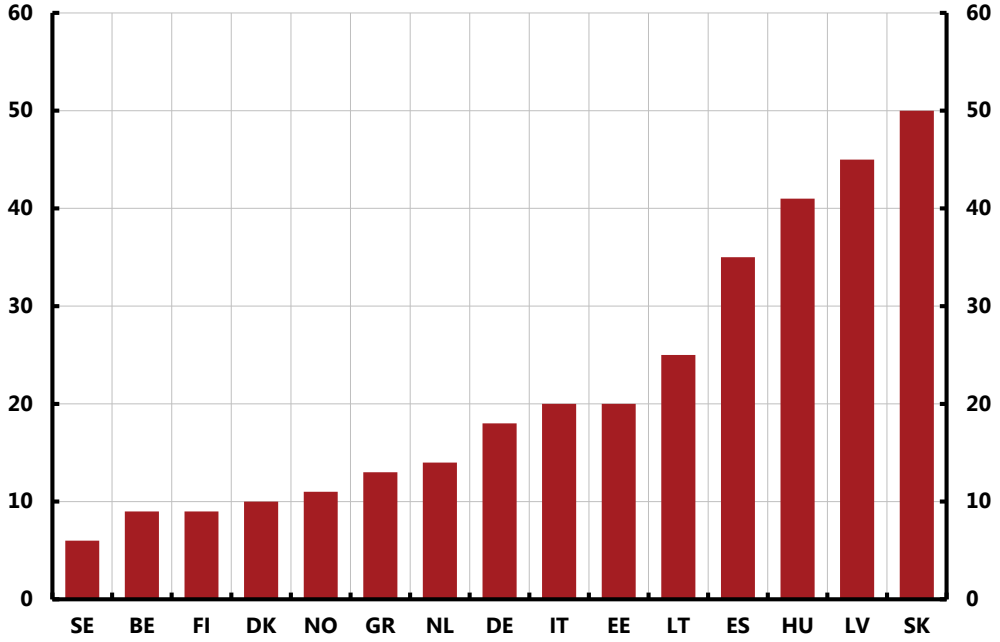

Källor: Respektive lands centralbank.

Detta faktum till trots tycker jag att det av två skäl finns anledning att ställa sig frågande till de låga riskvikterna på bostadslån. Det första skälet relaterar till en möjlig anledning till att kreditförlusterna historiskt varit små i Sverige, nämligen att den offentliga sektorn i svåra tider har hjälpt till att upprätthålla betalningsförmågan i hushållssektorn genom socialförsäkringssystemen. I praktiken innebär det att när betalningsförmågan i hushållssektorn sviktar drabbas i första hand de enskilda individerna, i andra hand de offentliga finanserna och endast i sista hand långivarna. Det kan innebära att bankerna saknar incitament att fullt ut beakta de risker som finns med överdriven kreditexpansion och höga belåningsgrader. Annorlunda uttryckt kan de riskvikter som finns i dag för bolån kanske vara "korrekta" från bankens företagsekonomiska perspektiv, men är möjligen för låga i ett bredare samhällsekonomiskt perspektiv.

Det andra skälet till att ifrågasätta riskvikterna är att de är bakåtblickande. Och historien speglar ju som bekant inte alltid vad som komma skall. Det är bland annat därför jag känner oro trots att Riksbankens egna stresstester visar att de svenska bankerna inte står inför särskilt stora förluster även om situationen på bolånemarknaden skulle försämras kraftigt. Man kan inte låta bli att undra om det är rimligt att Sverige har bland Europas lägsta riskvikter samtidigt som våra hushåll tillhör de högst skuldsatta i Europa. Och med en skuldsättning som ökar. Jag tycker inte det. Och följaktligen anser jag att vi från myndighetshåll måste diskutera om nivån på riskvikterna är rimlig och om den behöver höjas –

kanske genom att ange ett golv för hur låga riskvikter bankerna får använda när de räknar ut sin kapitaltäckning.

Prioritering nummer tre på min lista handlar om att från myndighetshåll se till att vi faktiskt kan använda de redskap vi i dagsläget har till vårt förfogande för att kyla av bolånemarknaden. Finansinspektionen har redan gått i bräschen när den införde bolånetaket. För vår del handlar det i så fall om att utnyttja vår möjlighet att kräva att bankerna håller reserver hos Riksbanken. Genom att knyta storleken på kassakraven till utlåningen till bostadsmarknaden gör man utlåning till bolånekunder relativt sett dyrare än utlåning till andra sektorer. Och på så vis borde bankernas kreditgivning kunna styras bort från bolånemarknaden.

Riksbanken arbetar i dagsläget med att utreda vilka operativa och tekniska krav som måste uppfyllas för att kassakravet ska kunna användas i detta syfte. Om vi sedan kommer att använda kassakravet beror förstås på vad utredningen visar, och givetvis också på den framtida utvecklingen av kreditexpansionen på bostadsmarknaden. Det ligger i alla fall inom Riksbankens mandat att införa kassakrav och riskerna med kreditexpansionen på bolånemarknaden faller inom Riksbankens ansvarsområde.

Bättre hantering av systemrisker

Samtidigt finns det ett behov av att se över och klargöra ansvarsfördelningen mellan myndigheter så att vi blir bättre på att hantera den typen av problem vi idag ser på bolånemarknaden. Nu talar jag alltså om åtgärder som behövs på lite längre sikt.

Ett centralt problem handlar om att det i dagsläget råder tveksamhet kring vilken myndighet som bör hantera en skenande utveckling på bolånemarknaden. Givetvis har regeringen en roll att spela. Men även Finansinspektionen och Riksbanken, eftersom vi utgör en första naturlig "försvarslinje" i egenskap av myndigheter som har till uppgift att hantera den här typen av problem. Tyvärr är det i nuläget otydligt exakt *vem* av oss som ansvarar för *vad*.

Vi har ju som bekant våra respektive ansvarsområden. Finansinspektionen fokuserar på tillsyn över individuella finansiella institut och värnar konsumentskyddet, medan Riksbanken ansvarar för prisstabiliteten. Men det finns också ett visst överlapp. För både Finansinspektionen och Riksbanken övervakar det finansiella systemet och försöker förebygga finansiella kriser. Men vi gör det av delvis olika skäl eftersom vi har olika uppdrag. De risker som nu byggs upp på bolånemarknaden rör enskilda institut. Men det byggs också upp risker som hotar den finansiella stabiliteten – så kallade systemrisker. I förlängningen kan också den makroekonomiska utvecklingen påverkas. Det gör att ansvarsfördelningen inte är tydlig.

Problemet med ansvarsfördelningen skulle kunna illustreras på följande sätt. Anta att trenden i hushållens skuldsättning och bostadspriserna trots allt inte bromsar in utan fortsätter i oroväckande snabb takt. Vem är det då som i första hand bör agera och på vilka grunder? Handlar det om konsumentskydd *eller* om inflation och resursutnyttjande? Då är svaret enkelt. Men om det handlar om risker som påverkar det finansiella systemet? Eller kanske om allt på samma gång?

Vi i Sverige är inte ensamma om att brottas med dessa frågor. Runt om i världen pågår en intensiv debatt om hur systemrisker bör hanteras – det som man brukar kalla makrotillsyn. Som jag redan nämnt har vi också inom EU kommit överens om att etablera European Systemic Risk Board som ska övervaka uppbyggnaden av systemrisker i medlemsländerna och rekommendera åtgärder. Att vi i Sverige skapar ett ramverk i form av ansvarsfördelning och verktyg som är anpassat till att svara upp mot sådana eventuella rekommendationer är naturligtvis nödvändigt.

Glädjande nog har regeringen nu tillsatt en finanskriskommitté som fått till uppgift att titta närmare på bland annat de här frågorna. Det är mycket bra, och ju snabbare vi kan få till en tillfredsställande lösning på hur ansvar, befogenheter och verktyg bäst bör fördelas, dess bättre.

Och även om jag inte vill föregripa kommitténs utredning ser jag en roll framöver för Riksbanken när det gäller makrotillsynen. Att övervaka och förebygga systemrisker rimmar trots allt väldigt väl med vårt nuvarande makroekonomiskt orienterade arbete med att värna prisstabiliteten. Inte minst eftersom de konjunkturella faktorer som påverkar prisstabiliteten samtidigt kan leda till uppbyggnad av systemrisk.

Öka banksektorns motståndskraft[4]

Den tredje typen av åtgärder handlar som sagt om att stärka banksektorns motståndskraft rent generellt. Detta är viktigt inte bara på grund av den aktuella utvecklingen på bostadsmarknaden. Finanskrisen visade med all önskvärd tydlighet att nuvarande regelverk för banksektorn haltar. Även om svenska banker denna gång kom relativt lindrigt undan, kunde vi bevittna hur banker i andra länder drabbades av akut likviditets- och kapitalbrist. Och det är just därför man internationellt kommit överens om det nya regelverket för banksektorn – Basel III – där man fastställer nya minimikrav som bankerna måste uppfylla både när det gäller deras kapital och likviditet.

Detta är förstås välkommet. Men faktum är att det kvarstår svagheter. Exempelvis är implementeringsperioden för Basel III-reglerna väldigt väl tilltagen. Detta kan vara motiverat för länder där ekonomin fortfarande går på knäna eftersom man inte vill försvåra en återhämtning. Men i ett land som ångar på som Sverige finns det mindre anledning att vänta med att införa det nya regelverket. Dessutom uppfyller de svenska bankerna redan kraven i många hänseenden. Omställningseffekterna skulle alltså inte bli särskilt stora.

Men det är inte bara en fråga om när reglerna ska införas. Det handlar också om nivåerna på kapitalkraven, som kommer att bli högre än de som idag är överenskomna. Dels rör det sig om de konjunkturellt baserade kapitalkrav som förbereds och som förväntas ligga i intervallet 0 till 2,5 procent. Dels handlar det om de extra kapitalkrav som kommer att läggas på de stora banker som utgör en särskild risk för det finansiella systemet. De fyra svenska storbankerna är systemviktiga i den nordisk-baltiska regionen och kommer rimligen att omfattas av dessa regler. Totalt sett kommer alltså kapitalkraven att höjas. Därtill rör det sig om minimikrav och det står länder fritt att välja högre nivåer om det är påkallat.

[4] En mer detaljerad beskrivning av Basel III-regelverket och Riksbankens syn på detta finns i ett tal Stefan Ingves höll den 2 februari 2011 – "Basel III – välbehövliga regler för en säkrare banksektor".

Det kan också behövas ytterligare reglering på specifika områden där svenska banker är särskilt utsatta. Jag tänker här främst på svenska bankers omfattande marknadsfinansiering, speciellt från utlandet, som jag diskuterat tidigare. Och som i mångt och mycket möjliggjort expansionen av bankernas bolånestockar. Även på detta område pågår det ett internationellt arbete med att ta fram regler. När arbetet med de tekniska detaljerna för dessa likviditetsregler slutförts, måste vi även här ta ställning till hur och när reglerna bör införas i Sverige, givet den svenska finansiella sektorns struktur.

Glöm inte utbudssidan

När jag här pratat om bostadsmarknaden har jag mest uppehållit mig vid efterfrågesidan och hur man kan få den att utvecklas på ett balanserat sätt. Det är också vad det mesta av den allmänna debatten handlat om. Men jag skulle vilja avsluta med att säga något om utbudssidan, eller bostadsbyggandet, och vilken roll det spelar och har spelat. Det är något som visserligen ganska ofta berörs i de här sammanhangen men jag tycker ändå att det förtjänar lite mer uppmärksamhet.

En av de förklaringar till de höga bostadspriserna som man brukar lyfta fram är att det har byggts förhållandevis lite bostäder de senaste femton åren eller så (diagram 4). Det låga byggandet är vad man brukar kalla en "fundamental förklaring" till uppgången i bostadspriserna. Och det stämmer med all säkerhet.

Diagram 4. Bostadsinvesteringar i olika länder

Procent av BNP

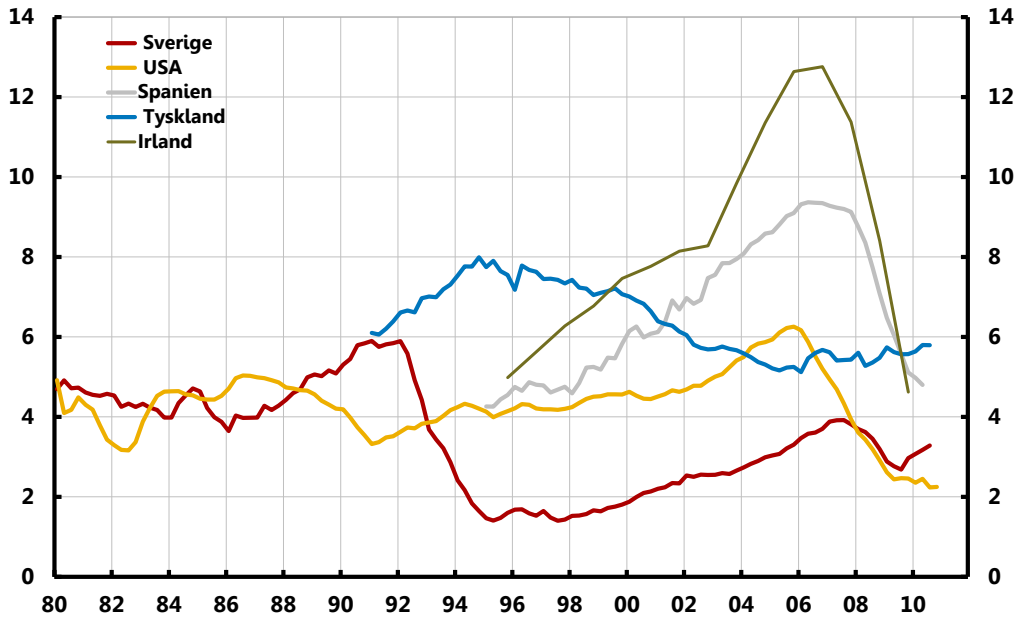

Källor: Lokala statistikmyndigheter, SCB och Riksbanken.

Men något som jag tycker det finns skäl att fråga sig är hur fundamentalt, i meningen naturligt och långsiktigt hållbart, det låga bostadsbyggandet i sin tur egentligen är. När allt kommer omkring verkar det ganska anmärkningsvärt att

de stigande bostadspriserna inte stimulerat utbudet mer än de har gjort. Om byggandet hade reagerat på ett, som det kan tyckas, mer naturligt sätt och följt med priserna och efterfrågan bättre så hade prisstegringen också varit mindre dramatisk. En del av förklaringen är sannolikt att vi hade en viss överproduktion av bostäder under den högkonjunktur som ledde fram till krisen i början av 1990-talet. Men det räcker knappast som förklaring till varför det byggts så lite de senaste femton åren. Det verkar finnas någon typ av hinder eller trögheter som hållit byggandet tillbaka. Vad det kan vara är angeläget att analysera och, om möjligt, försöka åtgärda.

Jag vill poängtera att jag inte tror att lösningen är att försöka stimulera fram ett massivt bostadsbyggande. Ett problem i många länder var just att man hade en boom på bostadsmarknaden, inte bara när det gäller efterfrågan på bostäder utan också utbudet, där överdrivet mycket resurser drogs till just bostadssektorn. Det stora utbudet – den överkapacitet som byggts upp – gjorde sannolikt att fallhöjden blev större när väl efterfrågan vek och bostadspriserna började falla. Men här i Sverige har utvecklingen alltså snarast varit den motsatta. Byggandet har inte varit överdrivet högt utan, om något, överdrivet lågt. Utmaningen framöver blir alltså att försöka få utbudet av bostäder i bättre långsiktig balans med efterfrågan utan att övergångsproblemen, till exempel i form av alltför snabba prisfall, blir för stora.

Det här är förstås inga enkla frågor. De ligger också långt utanför penningpolitikens domäner och är inte heller något som kan hanteras speciellt väl med bättre översyn och regleringar i finanssektorn. Men de hör ändå definitivt till bilden och jag tror att det är viktigt att de diskuteras.